

INTO

SYKSY 2024

RAUMAN LYSEON LUKION VUOSIKERTOMUS
SUOMEN VANHIN KOULULEHTI - PERUSTETTU 16.11.1895

4

**PÄÄKIRJOITUS:
TOSISEIKAN
KOKEMINEN**

7

**KOTIIN PALANNEET
JA MAAILMAA
NÄHNEET - VAIHTO-
OPPILAIDEN
HAASTATTELU**

19

RUNO

20

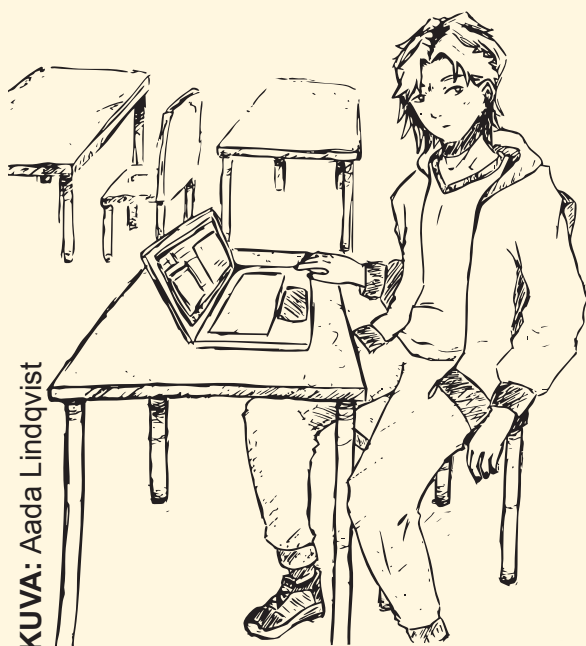
**RESEPTI JA
IDENTITEETTIKRIISI**

22

**MATKA KOHTI AITOA
MINUUTTA**

24

**IHMISEN SISÄINEN
UNIVERSUMI**

KUVA: Aada Lindqvist

RAUMAN LYSEON LUKIO

Urheilukatu 22

26100 Rauma

Puh. 044 793 4468

<https://peda.net/rauma/rauman-lukio>

Sähköposti: etunimi.sukunimi@rauma.fi

IG: @raumanlyseonlukio

PÄÄTOIMITTAJAT

Lassi Koistinen

TOIMITTAJAT

Julia Airio

Eevi Anttila

Carola Grünbaum

Kanerva Impola

Lassi Koistinen

Eppu Pöyhönen

Nella Suhonen

KUVITTAJAT

Carola Grünbaum

Tilta Javanainen

Aada Lindqvist

Aada Neulaluoma

Katri Ollila

Pihla Vedman

Krista Wahlbäck

TAITTO

Eevi Anttila

Emilia Badyari

Tatu Engren

Tuula Kuusela

Denisija Petrovaite

KANSIKUVA

Tilta Javanainen

TAKAKANNEN KUVA

Aada Neulaluoma

OHJAAVAT OPETTAJAT

Emilia Badyari

Tuula Kuusela

PÄÄKIRJOITUS

TOSISEIKAN

KOKEMINEN

Oli pysähdyttävää kuulla lukiota kutsuttavan ”tiedeyhteisöksi”. Viikkoja sitten kuulemani termi on jäänyt pysyvästi kummittelemaan mieltäni. Väite on itsestäänselvästi tosi: oppilaitosten toiminta perustuu tieteelle niin sisältonsä kuin toteutuksensa puolesta.

Tiede on hyödyllistä: parhaimmallaan se voi antaa toimivia vastauksia maailman lainalaisuuksista ja toiminnasta. Se ei voi silti tarjota vastauksia tai neuvoja esimerkiksi kysymyksiin etiikasta tai merkityksellisyydestä. Tosiasioiden soveltaminen maailmaan on arvostettavaa, mutta kuinka tärkeää tällaisen tiedon omaaminen lopulta on? Yläkoulussa jouduin päättämään pitkän listan alkuaikien kemiallisia merkkejä. Suurin osa yhtä koetta varten opettelemistani merkkiyhteyksistä on kuitenkin nyt jo poistunut muististani. Syy on yksinkertainen: en ole kokeen jälkeen joutunut palauttamaan mieleeni näitä symboleita.

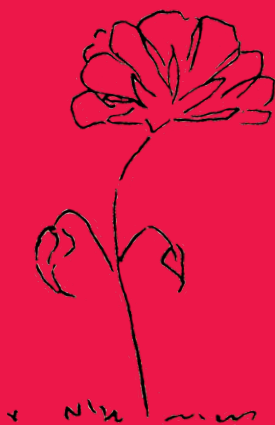
Mitä tiede voi sanoa siihen, mitä minun tulevaisuudessa kannattaa opiskella? Henkilökohtaisissa ratkaisuissa pelataan paljon enemmän mieltymysten kuin tosiasioden kanssa. Koen, ettei kaikkiin mieltymyksiin voi edes tietoisesti vaikuttaa: jotkut musiikkikappaleet kuulostavat minusta intuitiivisesti paremmilta kuin toiset. Tehdessämme mieltymystemme pohjalta ratkaisuja olemme paljon enemmän ennustajia kuin yleensä haluamme myöntää: teemme toiveikkaita arvioita tuntemattomasta tulevaisuudesta, jossa mikä vain voi olla niin tai näin.

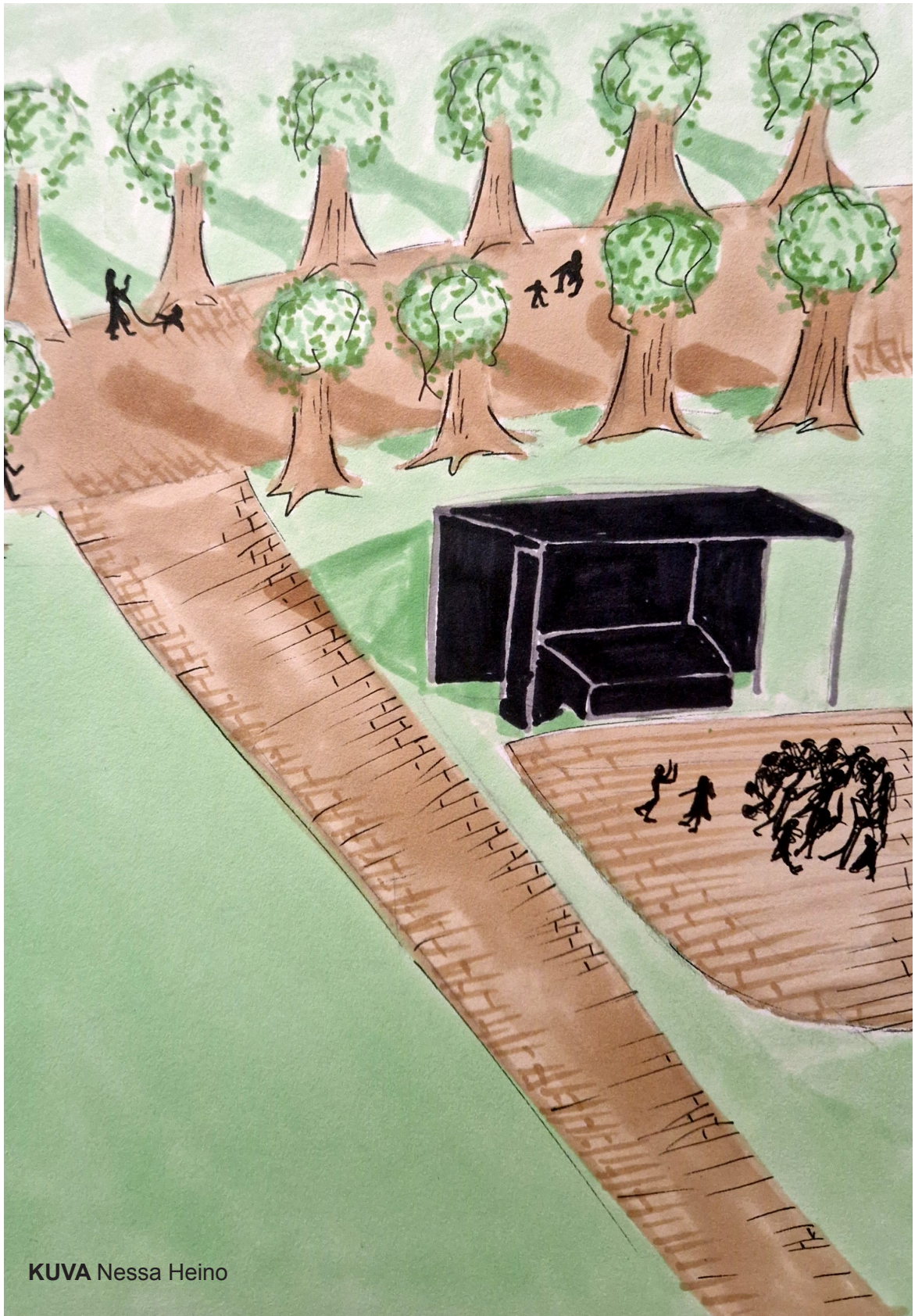
TEKSTI Lassi Koistinen **KUVAT** Pihla Vedman

Ratkaisuilla on myös hyvin usein taipumus määritellä se, keitä olemme. Jokainen hetki on valintatilanne: tälläkin hetkellä voin esimerkiksi valita tuhansista vaihtoehtoista yhden kohteen, johon suuntaan katseeni. Ihminen, jolla ei ole jonkinlaista – tietoista tai tiedostamatonta – valintatilannetta edessään on jo edesmennyt. Elävä ihminen on vankina ratkaisujen ja valintojen kierteessä.

Tiede on paras keino saada avointa, luotettavaa ja toimivaa tietoa todellisuudesta. Todellisuus on kuitenkin eri asia kuin maailma. Maailma on kokemukseni todellisuudesta. Tämä kokemus on puolestaan täynnä ongelmia, toiveita ja valintatilanteita, joihin tosiseikat vaikuttavat hyvin vähän – jos ollenkaan. Ludwig Wittgensteinin sanoin: ”Vaikka kaikkiin mahdollisiin tieteen kysymyksiin olisikin vastattu, elämänongelmiamme ei olisi edes sivuttu.”

KUVA Nessa Heino

KUVA Krista Wahlbäck

KOTIIN PALANNEET JA MAAILMAA NÄHNEET

VAIHTO-OPPILAIKEN HAASTATTELU

KUVAT Carola Grünbaum, Amami Nagai

HAASTATTELU: Evi Anttila, Carola Grünbaum

EEVI ANTTILA, 18 ESPANJA MÉRIDA

Muuttiko vaihtovuosi sinua?

Todellakin! Vaihtoon lähdetään usein ennen juuri kun täyttää 18 vuotta, niin vuoden aikana useimmat itsenäistyvät ja palaavat melkein uutena ihmisenä takaisin kotiin. Varsinkin Espanjan kulttuuri muutti mua enemmän avoimemmaksi ja sosiaalisemmaksi mitä olin aikaisemmin.

Ikävöitkö mitään Espanjasta?

Eniten on ikävä varmasti host-perhettä, yhteisiä koulutunteja vaihtari-kavereiden kanssa sekä Espanjan arkirytmää.

Mikä innosti sinua lähtemään vaihtoon?

Oon aina ollut kiinnostunut kansainvälisyydestä ja idea vaihtovuodesta lähti jo ala-asteelta, kun Kiinassa käynyt vaihto-oppilas tuli kertomaan meille kokemuksistaan.

Haluaisitko muuttaa mitään vaihtovuodesta, jos siihen olisi mahdollisuus?

Olisin halunnut aloittaa jonkun harrastuksen ja matkustella enemmän, mutta en kuitenkaan kadu mitään.

Onko sun kaverisuhteet säilynyt?

Tottakai! Juttelen aktiivisesti espanjalaisten lisäksi myös muiden vaihtareiden kanssa ympäri maailmaa ja Suomea.

Mitä on Suomen ja Espanjan suurimpia eroja?

Espanjan tapakulttuuri eroaa paljon Suomesta, esim. Espanjassa ollaan tosi avoimia ja on ihan normaalia mennä puhumaan entuudesta tuntemattomille ihmisille kadulla. Ruuat syödään tosi myöhään, lounas kahden tai kolmen aikaan, päivällinen on päivän viimeinen ateria, joka syödään kello yhdeksän ja kymmenen välillä.

Tuliko sulla vuoden aikana koti-ikävä ja olisiko se syy olla menemättä?

Soiteltiin myös joka kuukausi videopuhelu perheeni kanssa ja musta tuntuu, että kotiin palatessani olin entistä läheisempi perheen ja ystäväieni kanssa.

Lempi muistosi vaihtovuodelta?

Yhteiset reissut kavereiden kanssa jäivät hyvin mieleen. Erityisesti yhteinen luokkaretki Roomaan ja vaihtovuoden päätteeksi koko vaihtojärjestön kaikki eurooppalaiset vaihtarit kokoontuivat yhdessä Saksaan viikoksi. Leirillä oli yhteensä noin 300 vaihtaria ja tunnelma oli tosi kiva. Tulin tosi läheiseksi hostperheen kanssa niin yhteiset hetket ovat myös hyvin muistissa.

Vinkkejä tuleville vaihtareille?

Muista ottaa paljon kuvia ja kannattaa aloittaa päiväkirjaa! Kannattaa myös ottaa selvää millainen vaihto sopisi parhaiten sinulle sillä tosi paljon erilaisia tapoja kansainvälistyä.

AMAMI NAGAI, 17

JAPANI

Miksi halusit vaihto-oppilaaksi?

Siskoni oli myös vaihto-oppilas ja hänen positiivisten kokemusten pohjalta kiinnostuin itse hakemaan vaihto-oppilaaksi.

Miksi juuri Suomi ja mitä tiesit siitä etukäteen?

En ole ennen nähnyt lunta ja odotan talvea innolla. Suomi oli ensimmäinen vaihtoehtoni, mutta hain myös Puolaan, Yhdysvaltoihin sekä Taiwaniin. Tiesin etukäteen saunan, meillä on Japanissa kuvia saunoja, mutta pidän suomalaisesta versiosta enemmän.

Mitä ovat sinun lempiasioitasi Suomessa?

Sauna, luonto ja ystävälliset ihmiset.

Entä onko huonoja puolia?

Ihmiset ovat todella ujoja, aluksi oli vaikea löytää ystäviä. Mutta silti he ovat ystävällisiä.

Mitä haluaisit tuoda Japanista tänne?

Minulla on ikävä perhettä ja ystäviä sekä japanilaista ruokaa. Suomalainen sushi ei vedä vertoja japanilaiselle.

Mitä eroja olet huomannut Suomen ja Japanin koulujen välillä?

Japanissa on paljon enemmän sääntöjä kuin Suomessa, meillä oli melkein sata sääntöä, jotka piti opetella. Esimerkiksi seurustelu oli kiellettyä sekä ulkonäköön ja asuun liittyviä sääntöjä, kuten valkoiset sukat, hiukset ylhäällä ja ei meikkejä tai koruja.

NEEA KUUSENMÄKI, 19 COSTA RICA 2022-2023

Miksi valitsit vaihtomaaksi Costan Rican?

Halusin espanjankielisen maan, joka on myös mahdollisimman kaukana ja lämmin.

Millaisia ennakkoluuloja sulla oli Costasta?

Ennakkoluuloni oli että siellä on tosi lämmin ja se piti paikkaansa. Luulin myös että paikalliset ovat tosi äänekkäitä, sekin piti paikkaansa. Se ei kuitenkaan pitänyt maikkaansa, kun kuvittelin, että Costassa olisi samanlaista ruokaa kuin Meksikossa.

Onko vaihtarina oleminen muuttanut sua?

On varmasti. Mä luulen että oon nyt paljon sosiaalisempi kun mitä olin ja luotan nyt enemmän siihen, että mun ei tarvitse tietää kaikkea valmiiksi eikä kaikkea tarvitse suunnitella etukäteen.

Ikävöitkö mitään Costa Ricasta?

Mun host perhettä ja etenkin host pikkusiskoani ja tottakai lämpöä.

Miksi halusit vaihtoon?

Oon halunnut vaihtoon jo tosi pitkään ja halusin kokea millaista olisi asua toisessa maassa ja oppia toisen maan kulttuuria.

Mistä lähti idea lähteä vaihtoon?

Idea on ollut jo siitä lähtien kun kuulin että tällainen mahdollisuus on olemassa.

Onko sun kaverisuhteet säilynyt myös vaihdon jälkeen?

Jonkin verran joo, etenkin muiden vaihtareiden kesken.

Oliko vaihdossa helppoa saada kavereita?

Paikallisiin oli vaikeampi tutustua, sillä he eivät puhuneet englantia ja en myöskään puhunut sujuvaa espanjaa vaihdon alussa. Muista vaihtareista sai taas tosi helposti ja nopeasti kavereita.

Millaiset oli suurimmat erot Costa Rican ja Suomen välillä?

Ihan kaikki! Koulupäivät oli tosi pitkiä, mutta koulupäivinä ei tapahtunut mitään sillä usein tunnit oli peruttu. Heidän vuorokausirythmi oli tosi erilainen ja pidettiin koulupukuja.

Oliko vaikeaa tottua uuteen ympäristöön?

Aluksi joo. Kieli teki toki tottumisesta vaikeampaa mitä se oikeasti oli.

Mikä oli sun lempi muisto vaihtovuodelta?

Varmasti kaikki pienet retket mitä tehtiin host perheen kanssa ja vaihtojärjestön orientaatio leirit.

Millaisia vinkkejä antaisit tuleville vaihtareille?

Mene avoimin mielin ja älä stressaa liikaa sillä kaikki järjestyy.

TRACY, 18, COSTA RICA

Miksi halusit Suomeen vaihtoon?

Suomen sää on erilainen Costa Ricaan verrattuna ja halusin kokeilla jotain uutta.

Oliko sinulla muita ennakkoluuloja?

En halunnut ajatella etukäteen mitään, jos luulot eivät olisikaan olleet totta

Minkälainen joulu Costa Ricassa on?

Vietetään paljon aikaa perheen kanssa. On myös kylmä, vaikka olisi 17 astetta, se on todella kylmä minulle. Lahjat avataan 25. päivä keskipäivällä. Tyypillinen ruoka on Tamale, jota minulla on myös tosi paljon ikävä.

Mitkä ovat lempi ja inhokkiasioitasi täällä?

Ei ole tiettyä konkreettista, tykkään tosi paljon Suomessa asumisesta yleisesti.

Mitä toisit Costa Ricasta tänne?

Toisin Costa Ricalaista ruokaa sekä koirani.

Mitä eroja olet huomannut Suomen ja Costa Rican koulujen välillä?

Suurimmat erot ovat aikataulut, koulupuku, aineet ja lounasaika

Mitä vinkkejä haluaisit antaa vaihto-oppilaille tai tuleville sellaisille?

Tee se, et tule katumaan sitä! Muista että vaihtovuosi ei kestä ikuisesti, on tärkeää nauttia joka hetkestä ja mennä mukavuusalueesi ulkopuolelle.

Kuva: Carola Grünbaum

RUNO Nella Suhonen
KUVA Pihla Vedman

En usko että ymmärrät
millaista on olla minä
en usein tiedä sitä itsekään
tiedän vain epätoivoisesti toivoen olevani joku muu
tuhannet eri versiot minusta
kerätty eri ympäristöistä
vaihdellessa niitä siirryessäni paikasta toiseen
samalla pohtien mikä näistä versioista kuvastaa oikeasti minua
vai kuvastaako mikään
selailen puhelimeni galleriaa ikävöiden vanhoja versioita itsestäni
miettien missä vaiheessa kadotin ne kyydistäni
vertaillen itseäni muihin
miettien heidän mielipiteitään ja näkemyksiään
miettien, kuka minä oikein olen

IDENTITEETTIKRISI

“Mistä on pienet pojat tehty?”

Etanoista, sammakoista, koiranhännän tupsukoista.
Niistä on pienet pojat tehty.”

“Mistä on pienet tytöt tehty?”

Sokerista, kukkasista, inkivääristä, kanelista.
Niistä on pienet tytöt tehty.”

Mutta mistä on minut tehty?

Mistä on sinut tehty ja mistä on raumalainen lukiolainen tehty? Stressistä ja kivoista hetkistä ystävien kesken? Ruokalan pitkistä jonoista, projektiviikon kritisoinnista ja Jodel-kanavalle kirjoittelusta? Vai olemmeko vain pelkästä lihasta, luusta ja verestä?

Kenties olemme simulaation luomia hahmoja. Mieluummin kuitenkin ajattelen olevani Aki Kaurismäen käsikirjoittama hahmo elokuvateatterin valkokankaalla tai Fjodor Dostojevskin käsialan päähenkilö klassikkoromaanis- sa. Haluan ajatella, että minut

on tehty minua koskettaneiden kappaleiden sanoista ja filosofisista lainauksista, joita jottut minua paljon fiksummat ovat joskus kirjoittaneet.

Mitkä ovat ainesosat tähän leivokseen, josta tulee ihminen, nuori, lukiolainen; sinä ja minä? Identiteetti kai muodostuu arvoista, moraalista, harrastuksista ja mielenkiinnon kohteista. Identiteettimme saa vaikutuksia ystäväpiiristä. Niistä meidät on kai tehty. Tylsä vastaus. Olisin paljon mieluummin etanoita ja kanelia; vain runoilijan kyyneleistä muodostunut puro.

MATKA KOHTI AITOA MINUUTTAA

Kenen mielipiteitä mun täytyy kuunnella? Mikä mä haluan olla isona? Mikä paikka, ihminen, tapahtuma tai asia on jättänyt mun jäljen? Mikä mua kiinnostaa ja innostaa? Miltä mä haluan näyttää ja millasen kuvan mä haluan antaa muille ihmisille?”

Kuka mä oikein oon?

Kaikki sanovat että yksi osa nuoruutta on identiteetin ja oman polun löytäminen. Tähän polkuun sanotaan kuuluvan niin arvot, mielenkiinnon kohteet kuin ihmiset ympärilläsi.

Perheellämme, suvuillamme ja muilla läheisillämme on omat mielipiteet, oletusarvot ja odotukset meistä kasvaessamme. Nuoruudessa kun painii sen kanssa että kuka haluaa olla, joutuu kohtaamaan tämänkin puolen. Mitkä arvot, mielipiteet ja ajatukset ovat omiani ja mitkä niitä, jotka vanhempani ovat syöttäneet?

Riippuen tottakai jokaisen omasta luonteesta, mutta se saattaa olla välillä vaikeaa rikkoa ne arvot ja ajatukset mitä sinulle on syötetty. Pitää ajatella omilla aivoilla, muodostaa omia näkemyksiä, näkökulmia ja mielipiteitä. Ja mikä ehkä vaikeinta, seistä niiden takana. Helppoa vaan olisi olla samaa mieltä ystävien ja perheen kanssa, mutta entä kun sanomiset ja tekemiset ei miellytä sinua?

Siihen ei auta kuin yksi asia. Kertoa oma mielipide ja seistä sen takana. Katsoa itseä ja miettiä mikä on minulle parhaaksi.

Arvot ovat myös suuri osa identiteettiämme ja nuoruudessa ne ovat hieman koetuksella. Sitä

haluaa aina kokeilla erilaisia, uusia ja välillä hieman epäilyttäviäkin juttuja. Osa niistä jää elämäämme pysyvästi, osa häipyä kasvaessa aikuiseksi. Toisaalta koen että vaikka nuoruus on mielestäni välillä aika hirveää, toisaalta se on ihana vaihe elämässämme. Jo silloin saa mahdollisesti ahaa-elämyksiä ja täten ollen kykenee päättämään minkälaisia arvoja pitää itse tärkeänä. Ja myös monet väärit valinnat, sanat ja teot voi vielä pistää nuoruuden piikkiin.

Ei sitä ensimmäisenä ajattele kun mietti omaa identiteettiään, että tietyillä paikoilla tai vaikka kaupungeilla olisi merkitystä identiteettisi. Mutta vähitellen jos asiaa mietti, huomaa että asia voi olla niin. Esimerkiksi vaihdon myötä, voi tuntea niin että jotain sinusta itsestäsi jäi pienen pieni palanen tiettyyn maahan. Toki riippuu myös siitä kuinka vaihto muun muassa sujui ja jäikö sinulle positiivinen kokemus siitä. Eihän huonoja asioita halua muistella..

Itselläni on kokemusta sekä lyhytaikaisesta vaihdosta mutta myös riparista, joka muutti tapaa millä katson maailmaa. Kreikassa muutama vuosi sitten ollessani lyhyessä vaihdossa, rakastuin maahan ja sen kulttuuriin. Tällöin koen että palanen minusta itsestäni jäi Ateenaan ja haluan sinne palata aina uudestaan. Sen lisäksi että kulttuuri ja kaupunki saivat minut suorastaan hurmukseen, sen ihmiset myös jättivät minuun syvän jäljen. Etäisyys on suuri yhden eteläisempien ja pohjoisempien Euroopan kaupunkien välillä, mutta ystävyys kestää. Kielikin hieman välillä takkuilee, mutta kaikki ymmärretään, tavalla tai toisella.

A

Ripari taas osaltansa jätti minuun jäljen ja sen myötä muutuin ihmisenä paljon. Niinkuin aiemmin mainitsin, arvoni ja maailmankuvani muuttuivat. Mutta myös kaipuu ystävien luo ympärin Suomen sekä Kajajaan, paikkaan missä riparini kävin on suuri. Kaikki oli kuin saduista, mitä tapahtui, mistä puhuttiin ja mikä muuttui.

Matka täysin täydelliseksi minuksi ei välttämättä koskaan tule valmiiksi, mutta sekin on osa elämää. Meidän täytyy alkaa ymmärtämään ja elämään epätäydellisyytemme kanssa.

Sillä jonain päivänä, hyvä ystävä me havahdumme siihen että minun on hyvä olla ja olen löytänyt itseni.

Kanerva Impola

TEKSTI Kanerva Impola
KUVAT Pihla Vedman

Ihmisen sisäinen universumi

TEKSTI Julia Airio **KUVA** Krista Wahlbäck

Istun hyppytunnilla. Näen sohvani nurkasta yhden koulun seiniä koristavista kannustulauseista, joita kukaan ei ensimmäisen lukukerran jälkeen vilkaise ja joille oppilaat nauravat. Ja sitten sitä miettii, että miksi. Tuntuvatko ne oikeasti niin ironisilta? Joutuuko se koulusta vai oppilaista? Miksi moninaisuus ei olisi voimavara? Emme kai ole nähneet sellaista tarpeeksi. Emme tunnista sitä.

Nostan reppuani lattialta, jotta siivooja saisi

pyyhittyä lattian kunnolla. Hymyilen varovasti, hän hymyilee nopeasti takaisin ja jatkaa sitten ilmeettömänä työtään. Mietin, miten hän on siihen päätenyt. Onkohan hän tyytyväinen siihen, missä on? Mitä kaikkea hänestä, hänen elämästään, ajatuksistaan, emme näe?

Seitsemänkymmentäviisi minuuttia on ylättävän pitkä aika. Ohitseni menee vähintään parikymmentä ihmistä, useita opettajia. He ovat keskittyneet itseensä, puhelimiinsa,

moninaisuus

toisiinsa, kuka mihinkin. Ei voi mitenkään tietää, mitä kukakin ajattelee. Kaikkien oppilaiden ilmeet näyttävät samalta. Samoin opettajien. Mutta eihän kukaan voi ajatella samaa. Eihän?

Nopeasti katsottuna oppilaat tuntuvat kaikki samanlaiselta. Pöli-sevältä äänekkäältä massalta, jossa kukaan ei erotu joukosta, ja jos erottuu, pitää tehdä jotain todella erikoista. Mutta lähemmin tarkasteltuna, pidemmälle miettien, jokainen erottuu. Jokaisen olemuksessa on jotain erilaista kuin vieruskaverin. Sisälle emme näe. Voimme vain kysellä, josta kukaan ei pidä, tai tuijottaa silmät sirrillä, eikä sekään taida kovin montaa miellyttää. Identiteetti. Iso, abstrakti asia, jolle on nimi,

mutta jota kukaan ei osaa sanoittaa. Se tuntuu erittäin kaukaiselta, mutta silti se koskettaa meitä kaikkia. Jotkut meistä eivät tule ajatelleeksi sitä koskaan, joku joutuu pohtimaan sitä kaiken aikaa.

Mitä kaikkea
hänestä, hänen
elämästään,
ajatuksistaan,
emme näe?

Se on asia, joka muuttuu, laajenee, supistuu. Sitä ei voi nähdä, mutta silti se ilmenee jokaisessa ihmisessä. Se on ihmisen oma sisäinen universumi. Niin kuin avaruuskin, se ei ole koskaan valmis. Kun jotain kuolee pois, tulee aina jotain tilalle. Joskus se

tapahtuu näyttävästi räjähtäen, joskus hitaasti hiipuen. Siitä ei koskaan tule valmista. Mutta ei se ole vaarallista. Ei meistäkään tule koskaan valmiita.

